

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Insidiatur in abscondito, sicut leo in spelunca sua: insidiatur ut rapiat
pauperem: Rapere pauperem dum attrahit eum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Insidiatur in abscondito, sicut leo in spelunca sua: insidiatur ut rapiat pauperem: Rapere pauperem dum attrahit eum.

Hæc omnia unus uersus in hebræo, quæ apud nos tribus uersibus distributa sunt. Soloecismus iste, Rapere pauperem, satis a multis taxatus est, cum dicendum fuerit, Rapiet pauperem. Satis autem facilis est intellectus præcedentibus tribus uirtutibus tyrannicis, uersu iam dicto expositis.

Euangelij præcones periclitantur.

Exponit enim, quid faciant oculi eius, dum respiciunt pauperem. Nempe sicut leo audis rapiendi & deuorandi in cubili suo obseruat occasiones, si qua bestia imprudens occurrat, & sua securitate in manus eius ruat.

Ita Antichristi tempore erunt, qui non modo prohibeant pauperem mutire aut fecerit, quod uel ut, uel astu queant torquere, & uiolenter interpretari in eum sensum, qui sit contra sanctam sedem bestia illius, mox, more nostrorum, clament ad ignem, quem is qui dixerit, aut nunquæ cogitauit, aut nunquæ uoluit profere: immo si quid, uel cautissime dixerit, ut non possit timere periculum, tamē illorum officium erit, rectissime dicta calumniari, cum Iudæis Christum capere in sermone, & in syllabis innoxijs uenenum inuenire, Sicut Araneus in rosa.

Hoc autem facient non stulto consilio, ut qui compertum habeant, & experientia doceantur, regnum tyrannidis, parum tutum felixque consistere, si eos duntaxat perdant, qui, uel uera causa conuicti, uel simulata suspecti, traduci possunt. Sed oportet in exemplum & terrorem omnium aliorum, etiam eos uexari, qui simpliciter & quiete incesserunt, nihil minus timentes, quæ in has aliquando simplegadas rapi, ut sic nullus sit, qui tyrannum non metuat, etiam optima conscientia fretus, & omnis consilij contra tyrannum ignarus. Sic Michæ .ij. Eos qui transibant simpliciter conuertisti in bellum. Eo consilio fiet, ut non modo nemo pauperum audeat mutire, aut uelle mutire, pro Euangelio, sed securitas parabitur tyrannidi, ut quicquid docere, statuere, mutare, remutare uoluerint, pro suis tum opinionibus, tum affectibus, omnes necesse sit tanquæ Christi uocem sub nomine Christi acceptare. Deinde etiam ea causa sic grassabitur, ne ociosum sit officium eorum, & parum gloriæ apud homines obtineat: tum si ocio rubigineque pereat, metuendum ne in futura uita priuetur aureola doctoribus, & tutoribus ueritatis merito condigni debeat. Quod ne contingat, curandum, ut uel innocentissimos excarnificent pro sancta ueritate.

Optima conscientia fretus nihilominus tyrannidē timeat.

Ne frustra inquisitores.

Vide nunc quid sit insidiari illos in abscondito, sicut leo in spelunca, ut rapiant pauperem: Nempe animo perdendi occasionem obseruare ut rapiant pauperem, ut in eo uerbo aut opere eum capiant & damnent, quod si tibi ignotum penitusque occultum fuit, esse damnabile. Diximus enim occultum hoc loco esse, quod arte & ingenio occultatur, dum aliud prætextitur, quo accusetur pauper, & aliud intus reuera est, quo accusari non possit, immo quo laudari debuit, seu, ut Christus dicit: Qui odiunt lucem: & Apostolus, In hypocrisis loquentes mendacium. De quo plura in sequentibus psalmis. Sed furor leoninus ad tyrannidem roborandam paratus, his artibus rapit

tibus capiendi opus habet. Itaque tempore Antichristi nemo tutus erit in pu-
 bli.co, nec audebit Christum profiteri, sicut nec hodie ante faciem Hæretica
 præunitatis. Atque id forte est, quod toties prædictum est uisionibus & Prophe- ^{fugiedū erit}
 tibus, fugiuros esse Christianos in spelūcas petrarum, & deserta syluarū. Quis ad spelūcas &
 enim tutus erit, quādo hi periclitabuntur, qui nec cogitāt aduersus Antichri- ^{facie leonis.}
 stum loqui, & quod forte imprudēter, & ignoranter effuderunt, cogunt, ne-
 gato Christo, reuocare, & sedem sanctam insidiarū in atrijs suis adorare. De-
 in de satis indicat, Principes, Reges, Sacerdotes, Religiosos, & quicquid erit
 alicuius nominis a parte Antichristi staturos, dum non nisi pauperem & op-
 pressum memorat ista passurum. Nec esset magna, nec digna Antichristo de-
 ceptio atque tyrannis, si non nobiliorem, & meliorē parte Ecclesiæ in sua stu-
 dia seductam haberet. Regnabit enim in Babylone, ipsaq; Roma, & omnia ua-
 sa desyderabilia, regem, & reginam, & eunuchos, pueros regios, in suam capti- ^{Captiuitas}
 uitatē ducet. Sicut figurat captiuitas Babylonica Israelis. ^{Babylonica.}
 Id quod sequitur: Rapiet pauperem dum attrahit eum in rethe suum, expli-
 candi gratia dictum uidet, ne quis pauperem rapi intelligeret aliter q̄ dictum
 est. Hoc est, captabunt eum in sermone, si non poterunt inuenire quo eū ma-
 nifeste contra sedem sanctam Antichristi dixisse probent. Non enim de cor-
 porali captione hie loquitur, quam uersus sequens tractabit, sed de spirituali
 (ut dixi) quam per insidias in abscondito parauerūt. Et has insidias, rethe, seu ^{Satis exēplo}
 laqueum, uocat. Exemplis ista probaremus pulchre, nisi nostro seculo per se ^{riū obuiū est.}
 abundarent.

Humiliabit eum, inclinabit se, & cadet cum dominatus fue-
 rit pauperum.

Et distinctionis & interpretationis confusio fecit, ut hunc uersum passim
 de casu Antichristi intelligant. Verum Hieronymus sic reddit: Et contractum
 subijciat, & irruet uiribus suis ualenter. Nec male reddidit interpres priorem
 partem, si omittantur pronomina, eum, & se, quæ non sunt in hebræo, inter-
 ponaturq; coniunctio, & (licet propter idiotismum non sit in hebræo) inter
 utrunque uerbum sic: Humiliabit, & inclinabit, scilicet pauperem. Significat
 enim ^{וְיִשְׁבַּע} prius uerbum conterere, confringere, conquassare: posterius ^{וְיִשְׁבַּע}
 inclinare, incuruare, humiliare, ut Reuchlin dicit. Altera pars hebraice sic: Et
 cadet in fortitudinibus suis in pauperes. Quem sensum pene reddidit inter-
 pres, q̄ cadere in fortitudinibus, seu irruere in uiribus, sit præualere, & domi-
 nari: nisi q̄ pro pauperibus, Ioannes Reuchlin putat, dictione composita dici
 congregationem dolentiu, & oppressorum. Vbi Hieronymus aduerbiū, ua-
 lenter posuit. Sicut supra in simili dictione pro pauperibus, robustos trāstulit.
 Sed ad aliud forte respexit uocabulum.

Est itaq; sensus, ubi Antichristus & excubitores eius, pauperem traxerint in
 rethe suū, & in sermone ceperint, hic nulla misericordia, prius, leuiusq; sit pec-
 catū, negasse deū, & opa & uerba eius, q̄ hanc sedē insidiarū lacessisse: Hic cōte-
 rit, & ad nihilū redigat paup: Hic irruit oibus uiribus in pplm oppressum. Ad
 hanc Antichristi insaniā, q̄cqd sit de Turca, iā diu puenerūt uirtualis, & repræ-
 sentatiuz